

Talepapir – Samrådsspøsm A (Alm. del)

4. oktober 2012

Samråd i Finansudvalget d. 8. oktober 2012 –
Vækstpotentialet i 2013 og 2014

§ 7 Samrådsspørgsmål A

”Ministeren bedes redegøre for baggrunden for sine udtalelser i Berlingske den 19. september 2012 om, at ”under de rigtige omstændigheder er der potentiale for en pæn vækst i 2013 og en markant økonomisk vækst i 2014”.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Claus Hjort Frederiksen (V), Peter Christensen (V), Kristian Jensen (V) og Jacob Jensen (V).

Det talte ord gælder.

Indledning

- Jeg kan forstå på samrådets ordlyd, at man har føler behov for, at jeg uddyber mine udtalelser i Berlingske Tidende og hvilke overvejelser der ligger bag. Herunder ikke mindst hvad jeg mener med ”rigtige omstændigheder”.
- Efter artiklen i Berlingske er jeg åbenbart blev udråbt til superoptimist.
- Det undrer mig egentlig lidt. For jeg har aldrig påstået, at dansk økonomi er ude af krisen. Jeg har altid talt rent ud af posen, når det handlede om de udfordringer som dansk økonomi står overfor.
- Samtidig må vi være ærlige og sige, at de seneste tal for dansk økonomi har været skuffende. Opsvinget har været svært at få øje på i først halvår.
- Men selv om udviklingen hidtil har været svag, så ændrer det ikke på, at der er potentiale for fornyet vækst i de kommende år.

Potentiale for vækst i 2013

- Lad mig starte med vækstudsigterne for 2013.
- Som spørgerne sikkert ved, så vurderer regeringen, at BNP-væksten i 2013 vil lande på 1,7 pct. Det fremgår af den seneste Økonomisk Redegørelse fra august.
- Og det er bestemt et realistisk skøn – hvis de rigtige omstændigheder altså er til stede.
- I vores prognose fra august er det lagt til grund, at gælds- og tillidskrisen i Europa inddæmnes. Samtidig er det forudsat, at finanspolitikken i USA ikke bremser den igangværende genopretning af amerikansk økonomi.
- Erfaringerne igennem det seneste år viser, at man skal være varsom med at spå om den internationale økonomi – og ikke mindst situationen i de sydeuropæiske lande.
- Men de initiativer, som navnlig verdens centralbanker har taget hen over sommeren, peger i den rigtige retning.
- Og for nylig har ECB lanceret en strategi for opkøb af statsobligationer fra kriseramte eurolande, som kan dæmme op for krisen. De finansielle markeder har efterfølgende reageret positivt.
- Der er dog ingen tvivl om, at lande som Spanien, Italien og Grækenland står over for store udfordringer. Men i alle tre lande er der også truffet vigtige beslutninger om finanspolitiske opstramninger og vidtgående reformer.
- Selv om der er langt igen, så er der grund til at tro, at styrken af den internationale gældskrise vil mildnes hen af vejen. Det vil bane vej for ny optimisme og tillid.

- I Danmark har vi i de seneste år været igennem en periode efter finanskrisen, hvor danskerne har afdraget på deres gæld og sparet op efter en periode med stigende gældsætning op til krisen.
- Det er en af grundene til, at det private forbrug har ligget underdrejet i en årrække. Den svage udvikling på arbejdsmarkedet har også dæmpet forbrugslysten.
- På den anden side har danskernes opsparing styrket deres privatøkonomi. Det betyder, at når tilliden og optimismen vender tilbage, så er der faktisk potentiale for ret pæn fremgang i det private forbrug.
- Usikkerhed omkring vækstudsigterne har også medført at virksomhederne har været tilbageholdne med nye investeringer. Hvis virksomheder genfinder deres tro på fremtiden, så vil investeringslysten også vende tilbage – til gavn for vækst og beskæftigelse.
- Samtidig – og det er mindst lige så vigtigt – så har regeringen fremlagt en ambitiøs 2020-plan, hvor udfordringerne frem mod 2020 håndteres, og vi har gennemført en skattereform, som rækker mange år frem.
- Det sikrer ro om økonomien og betyder, at man kan foretage større forbrugsindkøb og investeringer uden, at der ligger større overraskelser og venter rundt om hjørnet.
- Skattereformen understøtter desuden det private forbrug ved at styrke de disponible indkomster med 6¾ mia. kr. i 2013.
- Hertil kommer udbetalingen af efterlønsbidrag for mere end 26 mia. kr. hen over 2. og 3. kvartal. Det vil også styrke forbrugsmulighederne ind i 2013.
- Desuden har arbejdsmarkedets parter i de seneste år udvist løntilbageholdenhed. Det vil understøtte danske virksomheders konkurrencekraft på deres eksportmarkeder i de kommende år.

- Samtidig har regeringen igangsat en lang række initiativer, så vi understøtter vækst og beskæftigelse i 2013 og det vil jeg redegøre mere detaljeret for på dagens sidste samråd.
- Lad mig her kort berøre, hvordan den økonomiske politik påvirker vores skøn for væksten i 2013:
- Vi har først og fremmest gennemført en kickstart af dansk økonomi, som forløber som planlagt. De seneste Nationalregnskabstal viser således, at de offentlige investeringer ligger nogenlunde på linje med vores skøn i Økonomisk Redegørelse fra august.
- Herudover understøtter investeringsvinduet, boligaftalen og en række andre initiativer aktiviteten til næste år.
- Seneste har vi lanceret en kreditpakke til virksomheder med finansieringsproblemer.
- Omsat til BNP-vækst giver den samlede politik et vækstbidrag på 0,3 pct. af BNP i 2013. Det er særligt investeringsvinduet, der giver et stort bidrag til væksten i 2013.

Potentiale for vækst i 2014

- Lad mig vende nu blikket mod 2014.
- For 2014 har vi endnu ikke foretaget en egentlig konjunkturvurdering. Men der er grund til at tro på, at vi får pæn vækst i økonomien i 2014.
- Min optimisme bygger jeg på, at man i 2014 – selvom mange lande fortsat vil have store udfordringer – efterhånden vil kunne høste frugterne af de finanspolitiske opstramninger og reformer som gennemføres i mange EU-lande i disse år. Det betyder mindre usikkerhed omkring landenes evne til at honorere deres gældsforpligtelser og fornyet tillid til fremtiden.
- Desuden vil en række landes EU-henstillinger udløbe i 2013, derved vil der i EU være et vist manøvrerum til at føre en mindre stram finanspolitik i 2014.

- Pt. har 5 institutioner har offentliggjort skøn for 2014-væksten i Danmark. Gennemsnittet af disse 5 skøn er 1,9 pct. Det betragter jeg som et udtryk for, at jeg ikke står helt alene med optimismen.
- Og så synes jeg lige man bør tage et kig tilbage i historien før man afviser alle tanker om vækst på omkring 2 pct. i 2014.
- Ser man på tidligere opsving er 2 pct.'s vækst faktisk ret pauvert under et opsving. Efter oliekrisen voksede dansk økonomi fra 1981 til 1986 med hele 3 pct. i gennemsnit. Og opsvinget fra 1993 til 2000 lå væksten på 2,9 pct. i snit.
- Og selv hvis vi antager en meget langstrakt genopretning af dansk økonomi – som det historisk har været tilfældet efter finansielle kriser – så ender vi fortsat på en vækst fra 2014 og frem på pænt over 2 pct.
- Desuden hæfter jeg mig ved, at Danmark generelt har gode rammevilkår for vækst. Vi har en sund og stabil økonomi og generelt er der stor tillid til dansk økonomi.

Afslutning

- Her til sidst vil jeg gerne understrege, at selv om jeg ser lyspunkter og potentiale for fornyet vækst i dansk økonomi, så betyder det jo ikke at der ikke fortsat er væsentlige udfordringer.
- Så regeringen læner sig ikke bare tilbage og venter på at væksten kommer af sig selv.
- Regeringen vil også i denne folketingssamling fremsætte forslag til reformer som styrker arbejdsudbuddet og derved vækstmulighederne på længere sigt.
- Samtidig vil Produktivitetskommissionen komme i løbet af 2013 komme med forslag til hvordan vi kan styrke produktiviteten – både i den private og offentlige sektor.
- Det er klart, at det er nemt at blive pessimistisk stemt, når man ser på den økonomiske situation i en række lande med problemer.

Men, som jeg netop har gjort rede for, er der også forhold som trækker i den rigtige retning.

- Og hvis de rigtige omstændigheder er til stede, er der gode muligheder for, at vi vil opleve en relativ høj økonomisk vækst i både 2013 og 2014.